

Når media ringer

- Tips til mediehandtering og proaktiv kontakt

Trine Lie Larsen
kommunikasjonsdirektør, Bufdir

DAGENS TEMA

1. Åpenhet og tillit

2. Medienes rolle og hverdag

3. Håndtering av mediehenvendelse

4. Proaktive saker om barnevernet

5. Råd til deg som skal gi intervju

”

Åpenhet gir barnevernet
større legitimitet.
Da blir det bedre å være
barn i barnevernet.

Fra kommunikasjonsstrategien
Et åpent barnevern

TOPPEN AV BARNEVERNET: Barne- og familieminister Kjersti Toppe er politisk ansvarlig for norsk barnevern. Foto: Janne Møller-Hansen / VG

Barneministeren: – Barnevernet fremstår for lukket

Barne- og familieminister Kjersti Toppe (Sp) er bekymret for at manglende åpenhet og vilje til innsyn kan skade tilliten til barnevernet.

”

Når man baserer sitt eksistensgrunnlag på myndighetsutøvelse, regulering og kontroll, er det avgjørende at befolkningen oppfatter virksomheten som akseptabel, nødvendig og riktig.

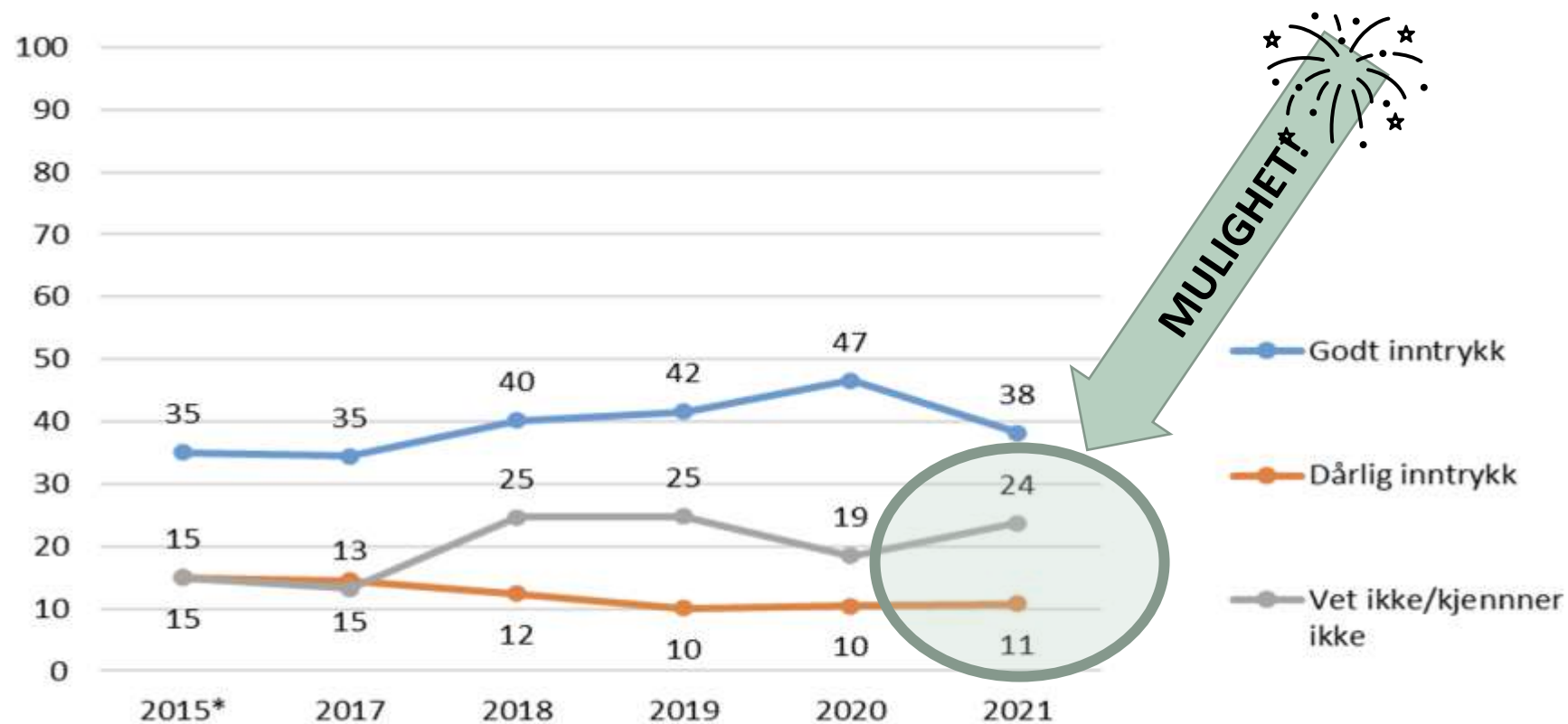
«Omdømmehåndtering i offentlig sektor»,
av Wæraas, Byrkjeflot og Angell

DEL KUNNSKAP!

- > Vær ÅPEN om vurderinger
- > Mer kunnskap kan gi økt TILLIT

Hva er inntrykket av barnevernet i din kommune?

(Kilde: Sentio Research Norge, på oppdrag for Bufdir, 2021. «Verken godt eller dårlig inntrykk» er utelatt i figuren).

Hvor har du hovedinntrykket av barnevernet fra?

DU kan påvirke!

Ønsker å rose barnevernet

Vedvarende lovbrudd – oppretter tilsyn mot barnevernstjeneste

Den aktuelle barnevernstjenesten har tidligere blitt straffet for slett arbeid.

Julie Haugen Egge
Journalist

Publisert 18. juni 2021 kl. 18:27
Oppdatert 18. juni 2021 kl. 18:41

Politiet, barnevernet og ungdomsklubben skal forebygge kriminalitet blant barn og unge

F.v. Håkon Nordhaug, Renate Eltoft, Rebekka Laanke Foto: Vestvågøy kommune

GLASSJENTA

En reportasjeserie fra barnevernets univers

KAPITTEL 1

OK, DE HØRER IKKE. DA BRENNER JEG INSTITUSJONEN NED.

Hva gjør du når media
tar kontakt?

Medienes samfunnsrolle

- > Vaktbikkjefunksjon
- > Informasjonsfunksjon
- > Arenafunksjon

Stortinget skal rydde opp etter pendlerbolig-rot. Det vil koste millioner.

Lovverket ble feiltolket i en årrekke. Nå anslår Stortinget at innleide skatteadvokater må jobbe opp mot 1000 timer for å rydde opp.

Slik håndterer du media

1.

JOURNALISTEN TAR KONTAKT

- Vær åpen og tilgjengelig
- Avklar mest mulig om saken
- Finn ut hvem som intervjues
- Spør om deadline og rammer
- Be om tid til å undersøke saken
- Avklar hvem som skal uttale seg
- Be om sitatsjekk

2.

FORBEREDELSE AV SAKEN

- Undersøk saken
- Finn svar på journalistens spørsmål
- Avklar talsperson
- Formuler budskap og øv
- Konferer med kolleger og test budskapene

3.

UNDER INTERVJUET

- Svar på spørsmålene du får
- Pass på å få fram *ditt* budskap
- Minn om at du ønsker sitatsjekk
- Informér de som bør vite om intervjuet

«Ingen kommentar»

- > «Ingen kommentar» bekrefter bildet av et lukket barnevern
- > En henvendelse er en mulighet til å dele kunnskap
- > I saker dere ikke kan kommentere, si for eksempel: *«Saken handler om noen i en vanskelig livssituasjon. Personopplysninger om familien er underlagt taushetsplikt. Taushetsplikten skal ivareta barnets interesser på kort og lang sikt».*
- > **Forklar hvordan dere jobber generelt i slike saker**

Fortell om og forklar barnevernets arbeid

LARVIK STAVERN OG BRUNLANES BARNEVERN MYHETER BARN OG UNGE

Sjokkert over barnevernets håndtering av anonymt varsel: - Jeg fikk ikke sove på flere døgn

Østlandets post 13.02.2022

Må tas på alvor

Det er, etter loven, tillatt for privatpersoner å levere bekymringsmelding anonymt, og slike meldinger skal vurderes på lik linje som andre meldinger. Offentlige meldere må alltid stå fram med navn.

- Barnevernstjenesten må imidlertid vise aktsomhet og vurdere om den anonyme meldingen kan være fremsatt i sjikanehensikt. Videre skal barnevernstjenesten se alle meldinger i sammenheng med eventuelle tidligere bekymringsmeldinger og opplysninger i saken, sier Monica Aaserud videre.

- Foreldre blir innkalt samme dag som samtalen med barnet gjennomføres, slik at de får samme informasjon samtidig, og får mulighet til å uttale seg om meldingen, sier Monica Aaserud.

Snakker hver for seg

At det tok noen uker før samtalen ble arrangert, forklarer Aaserud slik:

- Barnevernstjenesten forsøker alltid å gjennomføre første samtale med barn og foreldre så raskt som mulig, men bruker litt tid på sikre at det kan gjennomføres på en god måte, med god nok oppfølging i etterkant. Dette innebærer at barnet skal få mulighet til å uttale seg fritt uten påvirkning fra foreldre, i så trygge omgivelser som mulig, og med en tillitsperson til stede. Dette betyr ofte at samtaler gjennomføres i barnehagen eller på skolen, sammen med en voksen barnet er trygg på. Det er gjerne planlagt sammen med barnehagen eller skolen i forkant, forklarer hun.

Dine rettigheter

Du har rett til:

- > å få vite premissene for intervjuet
- > samtidig imøtegåelse
- > tilsvar

Du har ikke rett til:

- > å trekke tilbake et intervju eller utsagn i et intervju
- > å bestemme vinklingen i reportasjen eller hvem journalisten skal snakke med

Du bør sikre deg rett til:

- > å godkjenne egne sitater

Offentlighetens plikt til å gi ut opplysninger vs muligheter til å uttale seg i enkeltsaker

Medias rett til innsyn i dokumenter i en enkeltsak

Når partene samtykker skal barnevernstjenesten, som utgangspunkt, gi media innsyn i sakens dokumenter. Barn over 15 år må selv samtykke til fritak fra taushetsplikten.

Barnevernstjenestens mulighet til å uttale seg i enkeltsaker

Selv når dokumenter er utlevert har du ingen plikt til å kommentere en sak. I mange saker må du foreta en avveining mellom sterke samfunnshensyn:

- hensynet til samfunnets behov for informasjon, skape tillit i befolkningen ved å møte pressen og spre kunnskap
- hensynet til det enkelte barn i den konkrete saken

Forklar dine vurderinger

Forklar journalisten hvorfor du ikke kan uttale deg, eller hvorfor dere har valgt å uttale dere. Du kan alltid forklare hvordan barnevernet generelt arbeider med slike saker, regelverk, vilkår og bruk av skjønn

Bilder er kraftfulle virkemidler

> Mulighetene ved innsalg

- Ved å tilby fotomuligheter øker sjansen på å få på saken din i media – og den får gjerne større plass
- Om dere har tatt bilder selv, må de være gode – helst tatt av frilansfotograf
- Mindre lokalaviser har lavere terskel for å ta inn bilder – større aviser vil ha egne bilder

> Når media har en sak

- Still opp om media ønsker bilde – hvis ikke bruker de gjerne et dårlig arkivbilde
- Vær bevisst på hvor bildene blir tatt og hva du har på deg.
- Hva ønsker *du* å signalisere?

Hvordan få mediene
interessert?

NYHETSKRITERIENE

- > Aktualitet
- > Vesentlighet
- > Nærhet
- > Konflikt
- > Identifikasjon

Finn gode saker

- > Tall og data gir interessante saker
- > Både «gode» og «dårlige» tall kan bli gode mediesaker
- > Når noe er nytt: Et nytt tilbud, en ny metode/modell, en ny leder etc.

Eksempler på saker:

- > tilstandsrapport til kommunestyret
- > rapporter til SSB/kommunemonitor
- > utviklingen i den lokale barnevernstjenesten

STØRST ØKNING: Det er flest barn i barnefamilie- og ungdomsskolealder som får hjelp av barnevernstjenesten, men det har i siste årene vært størst økning av barn under skolealder. Foto: Yara Stubberudlien

Fikk 518 bekymringsmeldinger på et halvt år

Høyt konfliktnivå i familien er den mest vanlige årsaken til bekymringsmelding til barnevernstjenesten i Nordre Follo, med vold i nære relasjoner som nest høyest årsak

Publisert Tirsdag 02. november 2021 - 13:20 Sist oppdatert Onsdag 03. november 2021 - 10:04

Det kommer frem i den ferske tilstandsrapporten om barnevernstjenesten i Nordre Follo.

Oppgård avis, 02.11.2022

- Er en svært givende jobb for meg

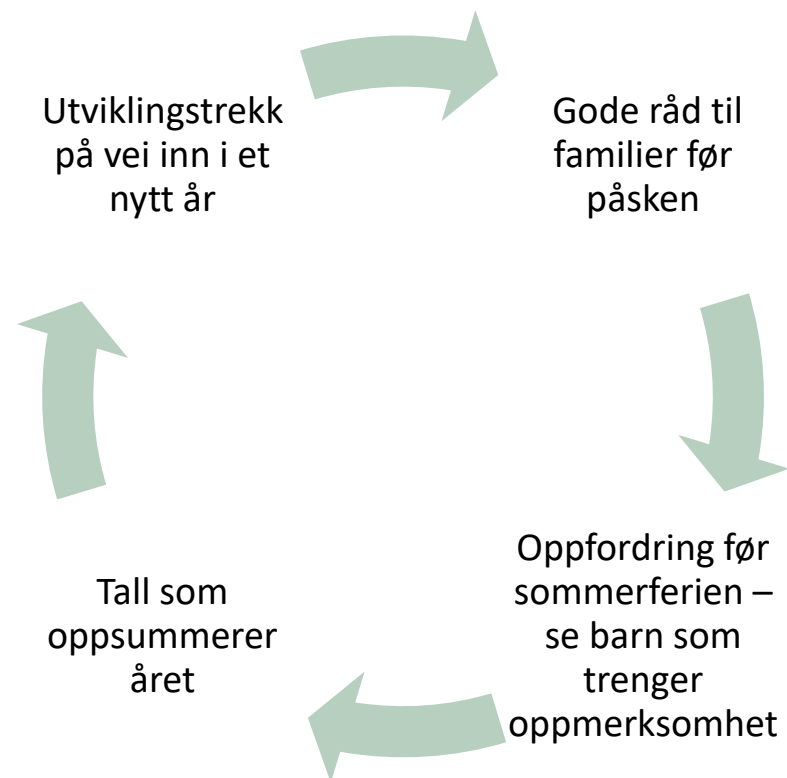
Barnevernstjenesten er på toppen av listen over de mest utfordrende jobber i Norge, ifølge en undersøkelse som er blitt gjennomført av SSB. Janne Sofie er leder av barnevernstjenesten i Moss, og hun forteller om hvordan jobben har blitt enda mer utfordrende etter at hun har blitt leder.

Janne Sofie er leder av barnevernstjenesten i Moss, og hun forteller om hvordan jobben har blitt enda mer utfordrende etter at hun har blitt leder. Hun forteller om hvordan jobben har blitt enda mer utfordrende etter at hun har blitt leder. Hun forteller om hvordan jobben har blitt enda mer utfordrende etter at hun har blitt leder.

Moss avis, 26.10.2022

Bruk gjerne årshjul og tall

- > Antall foreldre som i løpet av et år har fått råd, veiledning og støtte til å lykkes i foreldrerollen og hva dette betyr for barna
- > Resultater dere har oppnådd
- > Resultatet av en brukerundersøkelse
Økning/nedgang i (visse typer) saker
- > Antall barn som trenger fosterhjem – og hvor mange som får fosterhjem i slekt og nettverk

Hvordan gjøre en sak interessant?

MÅL OG PLAN

- Hva ønsker du å oppnå – og hvilket budskap har du?
- Oppfyller saken ett eller flere nyhetskriterier?
- Er timingen riktig?

FORBEREDELSE

- Skriv gjerne ned budskapene
- Sjekk hva du kan tilby av tall, statistikk, historisk utvikling, sitater og bilder
- Vurder hvilket medium og journalist som er mest aktuell å kontakte

KONTAKT JOURNALISTEN

- Ring, send SMS eller e-post og gi journalisten tid til å vurdere saken
- Lykkes du ikke denne gangen – ikke gi opp!
- Øvelse gjør mester også når det gjelder mediekontakt

Hvordan formulere budskap og
stille forberedt til intervjuet?

Før du bestemmer deg for hva du skal si:

- > Vit hva du vil med intervjuet
- > Tenk at du skal belyse saken
- > Gi korrekt og etterrettelig informasjon
- > Vær ikke redd for å vise empati

Budskapsutforming

Vår rolle er først og fremst å være en hjelper, åtte av ti som får hjelp fra barnevernet, får..

Vi vet at 90 prosent av barna ikke opplever dette, men 1 av 10 opplever.....

Dette er en stor tragedie for alle berørte..

Vi må ha forståelse for at denne saken handler om mennesker som står i en stor krise..

Vi er først og fremst opptatt av at barna i denne saken nå er trygge...

Vi vil nå sette i gang en gransking...

Siden den gang har vi endret våre rutiner

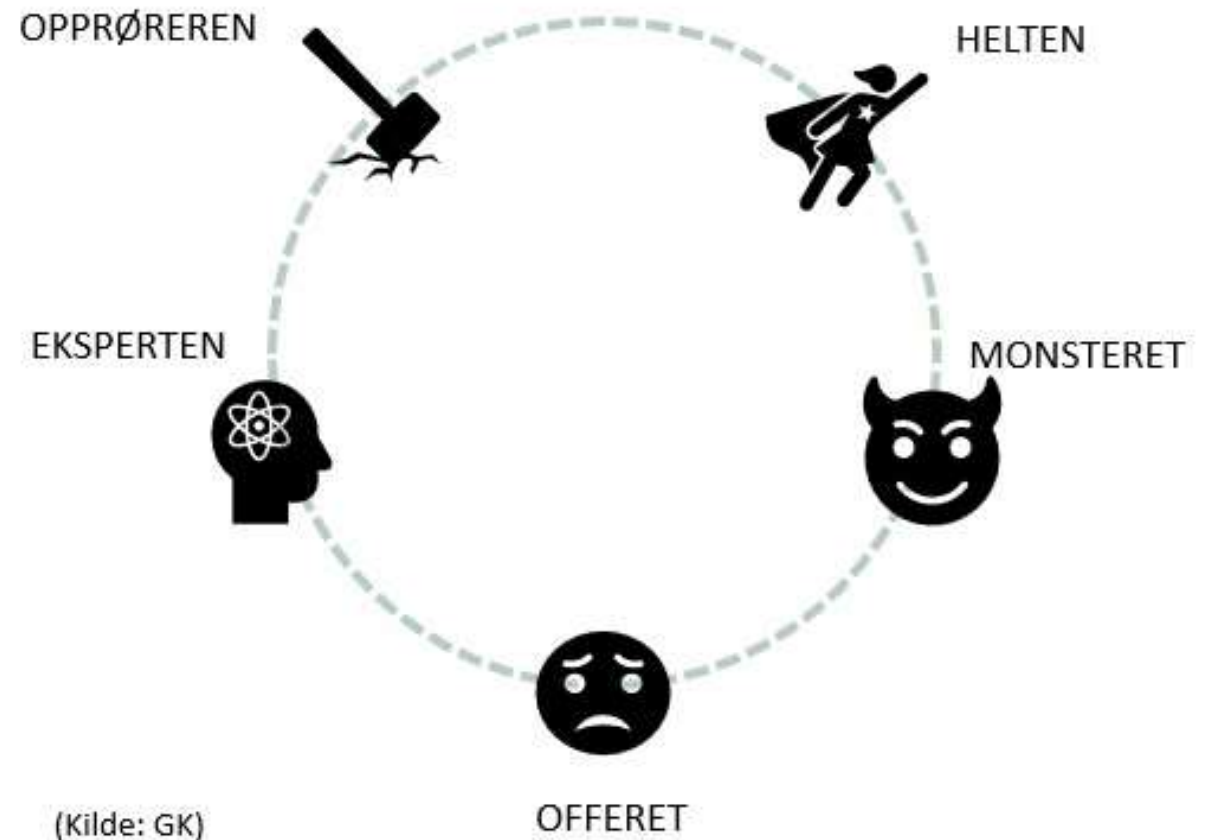
Vi har anmeldt forholdet og nå...

Vi har bedt om et tilsyn.....

Vær bevisst på rollen din

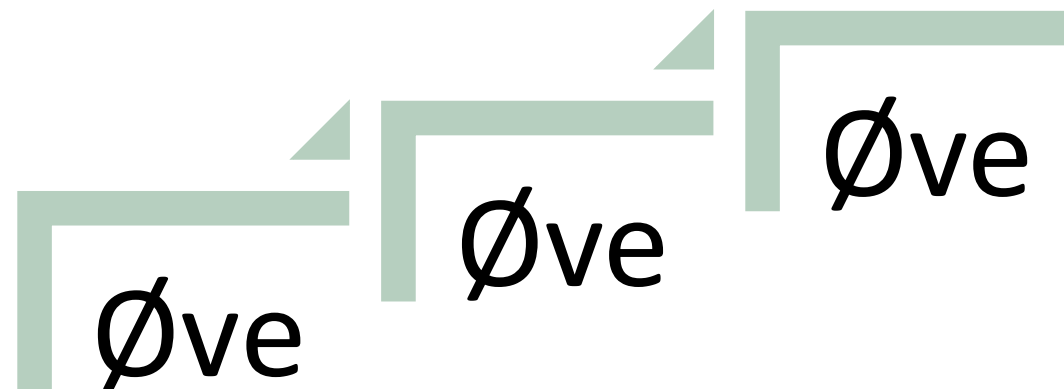
- > I alle historier eller situasjoner har aktørene definerte roller
- > Rollen legger føringer for kommunikasjonen
- > God rolleforståelse gir troverdighet og økt gjennomslag

Praktiske råd i intervjusituasjonen

- > Koordiner med kommuneledelse
- > Ikke gå med på premisser du opplever er feil
- > Bygg bro over til det du ønsker å formidle
(“først av alt”, “det som er viktig”, “vi jobber nå med å”)
- > Gi rask tilbakemelding på sitatsjekk
- > Spør når saken skal publiseres
- > Varsle de som bør være kjent med saken

Når journalisten
ringer om 30
minutter...

SE FLERE TIPS I
VEILEDEREN
MEDIEKONTAKT
PÅ [BUFDIR.NO](https://bufdir.no)

